Euroopa Parlament
2024-2029

Tööhõive- ja sotsiaalkomisjon

2025/2145(DEC)

6.2.2026

ARVAMUS

Esitaja: tööhõive- ja sotsiaalkomisjon

Saaja: eelarvekontrollikomisjon

Euroopa Liidu 2024. aasta üldeelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta,
III jagu – Komisjon ja rakendusametid ning 9., 10. ja 11. Euroopa Arengufond
(2025/2145(DEC))

Arvamuse raportöör: Romana Tomc

ARVAMUS

Tööhõive- ja sotsiaalkomisjon palub eelarvekontrollikomisjonil kui vastutaval komisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmise:

– võttes arvesse kontrollikoja aastaaruannet eelarveaasta 2024 eelarve täitmise kohta koos institutsioonide vastustega ja kontrollikoja eriaruandeid,

1. väljendab heameelt Euroopa Kontrollikoja märkusteta arvamuse üle, mille kohaselt annab ELi 2024. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes aspektides õiglase pildi liidu finantsolukorrast aasta lõpu seisuga;

2. märgib, et 2024. aasta lõpus oli täitmata kulukohustuste kogusumma 507,4 miljardit eurot, sealhulgas taasterahastu „NextGenerationEU“ (NGEU), ning seda on vähem võrreldes 2023. aasta rekordilise 543 miljardi euroga, ning märgib, et see tase on komisjoni 2024. aasta juuni prognoosist 33,5 miljardit eurot suurem;

3. märgib, et kontrollikoja hinnanguline veamäär mitmeaastase finantsraamistiku rubriigi 2 „Ühtekuuluvus, vastupanuvõime ja väärtused“ puhul langes 2024. aastal 5,7 %-le, mis on madalam kui 2023. aasta 9,3 %, ent ületab siiski 2 % olulisuse läve, mistõttu esitas kontrollikoda eelarvekulutuste seaduslikkuse ja korrektsuse kohta vastupidise arvamuse; märgib, et selle rubriigi kulutused on kulude hüvitamisel põhineva olemuse ja keeruliste reeglite tõttu endiselt suure riskiga ning et peamised kvantifitseeritavad vealiigid olid rahastamiskõlbmatud kulud ja projektid, õigusnormide rikkumised riigihankemenetlustes ja oluliste tõendavate dokumentide puudumine; nõuab suuremaid jõupingutusi veamäära alandamiseks, eriti uuel rahastamisperioodil, ning võtab teadmiseks kontrollikoja tähelepaneku, et vahendite väljamaksmise keerukus mõjutab veariski;

4. peab äärmiselt kahetsusväärseks, et komisjon prognoosib aastatel 2025–2027 ühtekuuluvuspoliitika fondide kulukohustustest vabastamiseks 2,7 miljardit eurot, mis on peaaegu seitse korda suurem summa kui 2022. aastal prognoositud; märgib murega, et nende vahendite üldine kasutusmäär oli 2024. aasta lõpus ainult 5 %, võrreldes 14 %ga eelmise mitmeaastase finantsraamistiku kehtivuse samaväärsel ajahetkel[1]; kordab, et see kajastab püsivalt madalat kasutusmäära, ja nõuab seega liikmesriikidelt, et nad tagaksid nende vahendite kiirema kasutuselevõtu; rõhutab, et komisjon peaks leidma viise, kuidas aidata liikmesriikidel kiirendada ELi vahendite, eelkõige ühissätete määruse alusel eelarve jagatud täitmise raames hallatavate vahendite rakendamist, et parandada nende kasutamist, järgides samal ajal usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtet; võtab sellega seoses teadmiseks hiljuti vastu võetud seadusandlikud ettepanekud ühtekuuluvuspoliitika fondide määruste kohta programmitöö perioodiks 2021–2027[2], mis võivad aidata vähendada nende fondide puhul kulukohustuste vabastamise ohtu;

[1] 2024. aasta ELi auditi lühikokkuvõte, Euroopa Kontrollikoda.
[2] 1b COM(2025)123 ja COM(2025)164.

5. tuletab meelde, et alamrubriigi 2a „Majanduslik, sotsiaalne ja territoriaalne ühtekuuluvus“ raames tehtavates kulutustes keskendutakse ELi liikmesriikide ja piirkondade erinevuste vähendamisele; rõhutab ELi ühtekuuluvuspoliitika tähtsust Euroopa sotsiaalõiguste samba enda ning selle tegevuskava ja peamiste eesmärkide elluviimise toetamisel; toonitab, et ELi ühtekuuluvuspoliitikaga antakse oluline panus ELi tööhõive-, sotsiaal-, haridus- ja oskuste poliitikasse, sealhulgas nende valdkondade struktuurireformidesse;

6. tuletab meelde, kui oluline on ESF+, mille eesmärk on saavutada suur tööhõive, õiglane sotsiaalkaitse, kvalifitseeritud ja vastupanuvõimeline tööjõud ning kaasav ühiskond, mis on vaesuse kaotamisel keskse tähtsusega; märgib, et leevendamisest hoolimata mõjutas inflatsioon jätkuvalt liidu 2024. aasta eelarvet, suurendades kulusid ning vähendades assigneeringute tegelikku väärtust ja ESF+ tulemuslikkust; toonitab, et ESF+ praegune eelarve ei ole mingil juhul Euroopa sotsiaalõiguste samba tegevuskava eesmärkide saavutamiseks piisav; rõhutab, et ESF+-le tuleb ka eelolevatel aastatel tagada oma eesmärkide ja sihtide saavutamiseks ELi, riiklike ja piirkondlike institutsioonide rahaline ja poliitiline toetus; rõhutab, kui oluline on ESF+ rahastatud tegevuste rakendamisse kaasata kohapeal töötavad kodanikuühiskonna organisatsioonid ja sotsiaalpartnerid; kutsub komisjoni üles võtma lastesõimede töötajad tööle oma koosseisuliste töötajatena, et tagada head töötingimused ja lepinguline stabiilsus;

7. tunneb heameelt asjaolu üle, et kooskõlas oma siduvate kohustustega ja pärast parlamendi korduvaid üleskutseid on komisjon töötanud välja katsemetoodika soolise võrdõiguslikkusega seotud kulude jälgimiseks ja mõõtmiseks 2021.–2027. aasta mitmeaastase finantsraamistiku programmi tasandil, et parandada soolõimet komisjoni eelarveprotsessis ning tõhustada seda, kuidas poliitika kujundamise ja vahendite eraldamisega edendatakse soolise võrdõiguslikkuse eesmärke;

8. palub komisjonil täita võimalikult kiiresti kõik seni täitmata kontrollikoja soovitused.

9. tuletab meelde, kui tähtis on jälgida ELi rahaliste vahendite kasutamist, et tagada ELi finantshuvide kaitse; kutsub komisjoni üles kasutama täielikult ära olemasolevaid vahendeid, et tegeleda ELi väärtuste ja õigusriigi põhimõtte olulise rikkumise selge ohuga; tuletab sellega seoses meelde komisjoni avaldust, mis on selle kohta lisatud ühtekuuluvuspoliitika läbivaatamisele/muutmisele;

LISA: SISENDI DEKLARATSIOON

Arvamuse raportöör kinnitab oma ainuvastutusel, et ei kasutanud oma arvamuses mingit sisendmaterjali huvide esindajatelt, kes kuuluvad kohustuslikku läbipaistvusregistrit käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe[1] kohaldamisalasse, ega kolmandate riikide ametiasutuste, sealhulgas nende diplomaatiliste esinduste ja saatkondade esindajatelt, kes tuleks kodukorra I lisa artikli 8 kohaselt loetleda käesolevas lisas.

[1] Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni 20. mai 2021. aasta institutsioonidevaheline kokkulepe kohustusliku läbipaistvusregistri kohta (ELT L 207, 11.6.2021, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA NÕUANDVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	28.1.2026
Lõpphääletuse tulemus	+: 36 –: 6 0: 5

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

36	+
NI	Branislav Ondruš
PPE	Pascal Arimont, Andrzej Buła, David Casa, Henrik Dahl, Sérgio Humberto, Martine Kemp, Miriam Lexmann, Jagna Marczułajtis-Walczak, Eleonora Meleti, Fernando Navarrete Rojas, Giusi Princi, Dennis Radtke, Liesbet Sommen, Romana Tomc
Renew	Hristo Petrov, Jana Toom, Brigitte van den Berg
S&D	Francisco Assis, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Estelle Ceulemans, Vivien Costanzo, Johan Danielsson, Marit Maij, Aodhán Ó Ríordáin, Evelyn Regner, Rosa Serrano Sierra, Raffaele Topo
The Left	Li Andersson, Konstantinos Arvanitis, Per Clausen, Kathleen Funchion, João Oliveira
Verts/ALE	Katrin Langensiepen, Maria Ohisalo

6	-
ESN	Christine Anderson, Petar Volgin
PfE	Jaroslav Knot, Margarita de la Pisa Carrión, Pál Szekeres, Séverine Werbrouck

5	0
ECR	Elena Donazzan, Chiara Gemma, Marlena Maląg, Francesco Torselli, Mariateresa Vivaldini

Kasutatud tähised:
+ : poolt
- : vastu
0 : erapooletu